

בבית המשפט המחוזי

בתל-אביב

בעניין:

ת.א.

בש"א

נילי שוקרון, ת.ז. 028471340,

מרח' ההגנה 746, ירוחם

המבקשת

ע"י ב"כ עו"ד יוחי גבע ואו אמיר ישראלי,
מדרך ז'בוטינקי 5 (בית אבגד), רמת-גן, 52520
טל: 03-7518477, פקס: 03-7518635

- נגד -

גת גבעת חיים אחזקות בע"מ, ח.פ. 511793390

קיבוץ גבעת חיים (מאוחד), 38100

המשיבה

בקשה לאישור תובענה ייצוגית

המבקשת מתכבד בזאת, להגיש לבית המשפט הנכבד, בד בבד עם הגשת התביעה העיקרית בתיק דנן ("התביעה"), בקשה לאישור התביעה כייצוגית לפי הוראות חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות").

- כתב התביעה מצ"ב כנספח "א" לבקשה זו.

- תצהיר המבקשת, גבי נילי שוקרון מצ"ב כנספח "ב1" לבקשה זו.

- תוכנית מוצעת לניהול משפט מצ"ב כנספח "ב2" לבקשה זו.

א. מבוא:

1. תביעה זו – והבקשה לאשרה כייצוגית – עניינה במקרה בוטה ביותר של הטעיה צרכנית.
2. מסתבר, כי המשיבה, ייצרה ומכרה משך שנים אחדות, את שני המוצרים "פריגת תפוחים סחוט 2 ליטר", ו"פריגת תפוחים סחוט 400 מ"ל" (להלן, יחדיו: "המוצרים") עת סימנה כל אחד מהמוצרים, כי הנו "סחוט", קרי מיץ שנחזה להיות כמיץ שנשחט מהפרי, שלא עבר כל תהליך פרט לסינון, פסטור, מילוי, וקירור, מיילים אחרות מיץ שאינו עשוי מרכז, תוך סימון מטעה, ובניגוד מוחלט לדין, כדבר המלמד לכאורה כי המוצר הנו "סחוט", ותוך שהיא נמנעת מלסמן את המוצר, ככינוי משנה לשם המוצר ולידו את המילים "מיוצר מתרכיז", באותיות שגודלן לפחות 2/3 מגודל אותיות סימון שם המוצר – בה בעת, שבפועל, המיץ אינו מיץ סחוט, אלא דווקא מיץ משוחזר מתרכיז.
3. זאת ועוד, מסתבר, כי לפני חודשים בודדים, שינתה המשיבה את אריזת המוצרים, מחקה את הסימון "סחוט", והחלה מוכרת את אותם המוצרים, כשהם ארוזים כמעט באופן מוחלט, באותן אריזות ממש (ללא הסימון "סחוט"), תוך שהיא, גם כעת לאחר השמטת הסימון "סחוט", נמנעת מלסמן את המוצר, ככינוי משנה לשם המוצר ולידו את המילים "מיוצר מתרכיז", באותיות שגודלן לפחות 2/3 מגודל אותיות סימון שם המוצר – בה בעת, שבפועל, המיץ אינו מיץ סחוט, אלא דווקא מיץ משוחזר מתרכיז.
4. לכל ידוע, כי הצרכנים מעדיפים לצרוך, מיצים בריאים סחוטים, שאינם עשויים מרכז ואינם משוחזרים, שבהם לכאורה נשמרים הויטמינים והמינרלים, והכל על מנת לשמור על בריאותם. מיצים תחת קטגוריית "סחוט", נחשבים לקטגורייה הגבוהה והבריאה ביותר של המיצים.
5. הדבר ידוע היטב אף למשיבה, שהעדיפה לחפש את מיצי התפוחים שלה בתחפושת, משל היו מיצי תפוחים "סחוטים", ותוך הסתרת השם "עשוי מתרכיז", עת בפועל המיצים אינם סחוטים, והכל על מנת למכור, והרבה, ממיץ התפוחים המשוחזר והעשוי מרכז, תוך שהמיצי התפוחים מתחזים להיות "סחוטים", שכן המבקשת סימנה אותם בסימון "סחוט", ונמנעה מלרשום ליד שמם כי הם "עשוי מרכז" ובפועל, למצער הם בדיוק כאלה, משוחזרים מתרכיז.
6. למשיבה אתר אינטרנט, בכתובת <http://www.prigat.co.il/Products/Products.asp>, ובו כותבת היא:

"הסחוט היא קטגוריית המיצים הגבוהה והאיכותית ביותר. מיץ הסחוט של פריגת עשוי מ-100% מיץ סחוט טרי ולא מרכז. סחוט פריגת תפוחים מיוצר מערבוב של שלושה זנים שונים של תפוחים. תערובת זני התפוחים הותאמה לטעמו של הצרכן הישראלי והיא נשמרת קבועה ואחידה לאורך כל השנה. המיץ הסחוט עובר פסטור קצר ומהיר שאינו פוגע בטעמו הרענן והייחודי של הפרי ושומר על הערכים של הפרי. סדרת הסחוט נשמרת בקירור (0-5 מעלות) ובעלת אורך חיים קצר של 45 יום במקרר.

מיוצר בטעמי תפוחים, לימונענע, אשכולית אדומה, קלמנטינה, תפוחים, אגס-קיווי ותפוז-גזר משווקים בבקבוקי פלסטיק של 400 מ"ל, 1 ליטר ו-2 ליטר."

7. המבקשת, צורכת את המוצרים דלעיל, מזה שנים אחדות.
8. בכל התקופות, בהן רכשה וצרכה המבקשת את מיצי התפוחים דלעיל, הרי שעל אריזתם, משך שנים, היה מצויין כי מדובר במיץ תפוחים "סחוט", ואף פעם לא היה מצויין ליד שם המוצר, כי המיצים עשויים מרכז. המבקש רכשה את שני סוגי המיצים בשל העובדה כי הנם מיצי תפוחים סחוטים, שאינם עשויים מרכז.
9. לצערה, בתקופה האחרונה, גילתה המבקשת, כי המשיבה שינתה את 2 אריזות מיצי התפוחים, והשמיטה את הסימון "סחוט". למעשה האריזה נותרה כה דומה, עד כי מאד קשה לשים לב להבדלים.
10. המבקשת החלה בודקת את האריזה החדשה של המוצר מיץ תפוחים 2 ליטר, ולאחר בדיקות קפדניות, הבחינה כי בצד האריזה ברשימת הרכיבים, כתבה המשיבה כי המיץ מכיל מים ומיץ תפוחים טבעי מרוכז.
11. המשיבה בדקה אף את אריזת מיץ התפוחים 400 מ"ל, ואף שם, למדה כי האריזה שונתה במעט, נותרה מאד מאד דומה, הסימון "סחוט" הושמט, ואף באריזה זו, בצידה נכתבו אותם רכיבים, כפי באריזת ה-2 ליטר.
12. אף לאחר שינוי האריזות, והשמטת הסימון "סחוט", בשתי האריזות, נמנעה ועודה נמנעת המשיבה, מלכתוב ליד שם המוצר, כי המיצים מיוצרים מרכז.
13. עקב ההטעיה, נגרם לכלל הצרכנים נזק כלכלי. שכן, מיץ תפוחים העשוי מרכז (כפי שמייצרת פריגת בסדרה אחרת של מוצרים) **עלותו למעשה פחותה** מעלות מיץ תפוחים "מסדרת הסחוט".
14. מצב דברים זה אין לקבל: על ביהמ"ש הנכבד להוקיע סוג חמור וחסר תקדים זה של הטעיית צרכנים, ולהורות למשיבה לפצות את ציבור לקוחותיה בגין הנזק הכלכלי שנגרם, כמו גם בגין הפגיעה באוטונומיה של הפרט.

אך זה כללם של דברים ולהלן פירוטם:

ב. הצדדים

15. המשיבה, חברה פרטית, הינה בין שאר עיסוקיה, יצרנית מיצים מפירות ובטעמי פירות מהותיקות בישראל, המייצרת ומשווקת מגוון סוגי מיצים, בניהם **"פריגת תפוחים סחוט 2 ליטר"**, ו**"פריגת תפוחים סחוט 400 מ"ל"**, נשוא תובענה זו.

- דף פרטי המשיבה באתר משרד המשפטים מצ"ב **כנספח "ג"** לבקשה זו.

16. המבקשת, הינו צרכנית של המוצרים נשוא תובענה זו, המיוצרים ע"י המשיבה מזה שנים רבות, ובכלל זאת **"פריגת תפוחים סחוט 2 ליטר"**, ו**"פריגת תפוחים סחוט 400 מ"ל"** (להלן: **"שני סוגי האריזות נשוא ההטעיה"**).

ג. רקע עובדתי

17. המבקשת, רכשה והשתמשה מזה שנים אחדות, ב**"פריגת תפוחים סחוט 2 ליטר"**, ו**"פריגת תפוחים סחוט 400 מ"ל"** המיוצרים ומשווקים ע"י המשיבה.

18. כאשר רכשה המבקשת את אריזות המוצרים דלעיל, עשתה זאת בשים לב לפרטים המצויינים על חזית האריזות, ובכלל זאת ובראשית, דבר העובדה המצויינת כי מיצי התפוחים הנם "סחוטים".

19. מבואר בזה, כי המיצים משווקים לצרכנים, כשהם שמורים תמיד במקררים.

20. על גבי אריזות המוצר **"פריגת תפוחים סחוט 2 ליטר"** אותו רכשה המבקשת, ללא יוצא מן הכלל, צויין תמיד כי מיץ התפוחים הנו "סחוט". בשום מקרה לא נכתב ליד שם המוצר, כי המיץ "עשוי מרכז".

- תמונות המוצר **"פריגת תפוחים סחוט 2 ליטר"** עליו מצויין "סחוט" ולא מצויים כי הוא "עשוי מרכז" מצ"ב **כנספח "ד"** לבקשה זו.

21. על גבי אריזות המוצר **"פריגת תפוחים סחוט 400 מ"ל"** אותו רכשה המבקשת, ללא יוצא מן הכלל, צויין תמיד כי מיץ התפוחים הנו "סחוט". בשום מקרה לא נכתב ליד שם המוצר, כי המיץ "עשוי מרכז".

- תמונות המוצר **"פריגת תפוחים סחוט 400 מ"ל"** עליו מצויין "סחוט" ולא מצויים כי הוא "עשוי מרכז" מצ"ב **כנספח "ה"** לבקשה זו.

22. למשיבה אתר אינטרנט, בכתובת <http://www.prigat.co.il/Products/Products.asp>, ובו כותבת היא:

"הסחוט היא קטגוריית המיצים הגבוהה והאיכותית ביותר. מיץ הסחוט של פריגת עשוי מ-100% מיץ סחוט טרי ולא מרכז. סחוט פריגת תפוחים מיוצר מערבוב של שלושה זנים שונים של תפוחים. תערובת זני התפוחים הותאמה לטעמו של הצרכן הישראלי והיא נשמרת קבועה ואחידה

לאורך **כל** **השנה.**
המיץ הסחוט עובר פסטור קצר ומהיר שאינו פוגע בטעמו הרענן והייחודי של הפרי ושומר על הערכים של הפרי. סדרת הסחוט נשמרת בקירור (0-5 מעלות) ובעלת אורך חיים קצר של 45 יום במקרר.

מיוצר בטעמי תפוזים, לימונענע, אשכולית אדומה, קלמנטינה, תפוחים, אגס-קיווי ותפוז-גזר משווקים בבקבוקי פלסטיק של 400 מ"ל, 1 ליטר ו-2 ליטר."

- דף האינטרנט מאתר המשיבה מצ"ב **כנספח "ו"** לבקשה זו.

23. לפני חודשים מספר, רכשה המשיבה **"פריגת תפוחים סחוט 2 ליטר"**. בביתה שמה לב המשיבה, כי על האריזה של המוצר, לא כתוב כתמול שלשום, הסימון "סחוט". המבקשת החלה חוקרת את האריזה, על כל צדדיה, ובסופו של דבר, למדה שהמיץ תפוחים דווקא אינו "סחוט" אלא משוחזר מתרכיז. יצויין כי אף על אריזה זו, למרות השמטת הסימון "סחוט", הרי שהמשיבה לא כתבה ליד שם המוצר כי המיץ מיוצר מתרכיז.

- צילום האריזה של **פריגת תפוחים סחוט 2 ליטר** מצ"ב **כנספח "ז"** לבקשה זו.

24. המבקשת החליטה לבדוק אף את אריזת **"פריגת תפוחים סחוט 400 מ"ל"** שנהגה לרכוש ולצרוך – ואף באריזה זו, נלמד כי הסימון "סחוט" הושמט, וברשימת הרכיבים נכתב "מים, מיץ תפוחים טבעי מרוכז". אף על אריזה זו, למרות השמטת הסימון "סחוט", הרי שהמשיבה לא כתבה ליד שם המוצר כי המיץ מיוצר מתרכיז.

- צילום האריזה של **פריגת תפוחים סחוט 400 מ"ל** מצ"ב **כנספח "ח"** לבקשה זו.

25. בנוסף, תוך העצמת ההטעיה, כתבה המשיבה על גבי צד האריזות הישנות והחדשות את הפיסקה הבאה:

"כוס מיץ סחוט = 2 מנות פרי כל כוס (200 מ"ל) מכילה ויטמינים, מינרלים, ורכיבים צמחיים פעילים הנמצאים בשני תפוחים".

26. היות והעניין הטריד את המבקשת, היא פנתה לח"מ, אשר פנו לתקן ישראל 52 של מכון התקנים, העוסק במיצי פירות ותרכיזהם, ושמעמדו הנו סטטוטורי, ולמדו המה, כי אכן, החשד של המבקשת כי היא הוטעתה, ע"י המשיבה לרכוש מיץ תפוחים "סחוט", שאינו עשוי מרכז – נכון הוא, שכן, בתקן נקבע מפורשות, כי:

"1.4.2 מיץ פירות

מיץ המתקבל מסחיטה מכנית של פירות או משחזור של תרכיז מיץ פירות..."

עוד נקבע:

"1.5.2 מיון לפי תהליכי ייצור

1.5.2.1 מיץ שנסחט מפרי

1.5.2.2 מיץ מפוסטר ששוחזר מתרכיז מיץ פירות

2.5.1 שם המוצר של מיצי פירות

2.5.1.2

"במיץ פירות ששוחזר מתרכיז (מוצר ממין 1.5.2.2 יסומנו, ככינוי משנה לשם המוצר ולידו, המילים "מיוצר מתרכיז". כינוי משנה זה יסומן באותיות שגודלן 2/3 לפחות מגודל אותיות סימון שם המוצר. מותר לציין לאחר המילה "מתרכיז" גם את שם הפרי או הפירות ששימשו לייצור המוצר".

- העתק תקן ישראלי ת"י 52 מצ"ב כנספח "ט" לבקשה זו.

27. הנה כי כן, נלמד, כי למרות שהמיצים הנם מיצים משוחזרים מתרכיז, הרי שהמשיבה סנה אותם כמיצים סחוטים, ולאחר שהבינה כי היא מוכרת משך שנים מיצים שאותם סימנה כ"סחוטים", מקום בו הם אינם כאלה, אלא דוקא מיוצרים מרכז, שינתה את האריזה במעט, השמיטה את הסימון "סחוט", והמשיכה למכור את המוצרים, כאילו ולא היה דבר.

28. עוד נלמד, ובנוסף, כי המשיבה כלל לא טרחה לציין כבחובתה, ליד שם המוצר, ככינוי משנה לשם המוצר ולידו, המילים "מיוצר מתרכיז". כינוי משנה שהייתה צריכה לסמנו, באותיות שגודלן 2/3 לפחות מגודל אותיות סימון שם המוצר. המשיבה לא עשתה כן, כבחובתה, גם עת מכרה את המיצים כשהיו מסומנים במילה "סחוט", ואף לא עשתה כן, כבחובתה, לאחר ששינתה את האריזות במעט, והשמיטה את הסימון "סחוט". למעשה המשיבה מוכרת גם בימים אלו ממש, את המיצים, כשהיא נמנעת במכוון לרשום ליד שם המוצר את הסימון "עשוי מתרכיז".

29. למקרה האמור בתקן, לרבות הממצאים אותם גילתה המבקשת בעצמה, על האריזות המוצרים אותם רכשה, הבין המבקשת, כי היא הוטעתה ע"י המשיבה לרכוש אריזות מיץ תפוחים "סחוט", עליהם נכתב מפורשות כי הנם "סחוט", מקום בו מדובר במיצים המיוצרים מרכז, תוך שסימון זה לא צויין על אריזות המוצרים.

30. מצב דברים זה אין לקבל: על ביהמ"ש הנכבד להוקיע סוג חמור וחסר תקדים זה של הטעיית צרכנים, ולהורות למשיבה לפצות את ציבור לקוחותיה בערכו של מחיר כל מוצר ומוצר.

ד. הטיעון המשפטי

א. כללי

31. חוק תובענות ייצוגיות – שנכנס לתוקף בעת האחרונה – נועד להסדיר באופן ממצה את הדינים החלים על הגשת תביעות ייצוגיות בישראל.

32. המטרות שביסוד החוק מפורטות בו בסעיף 1, וכוללות בין השאר את המטרות של "אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו", "מימוש זכות הגישה לבית המשפט", "מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין" וכן "ציהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות".

33. חוק תובענות ייצוגיות מתיר הגשת תביעה ייצוגית בעניינים המנויים בתוספת השניה לחוק, או בעניינים בהם נקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש תביעה ייצוגית. כאמור בסעיף 3(א) לחוק:

"לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה או בענין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית"

34. התוספת השניה לחוק כוללת רשימה של עילות בהן ניתן להגיש תביעה ייצוגית. לענייננו, העילות הקבועות סעיף 1 לתוספת היא הרלוונטית:

(1) "תביעה של צרכן כנגד עוסק, גם אם לא נכרתה ביניהם עסקה"

35. סעיף 4 לחוק תובענות ייצוגיות קובע את רשימת הזכאים להגיש בקשה לאישור תביעה ייצוגית. לענייננו, רלוונטי סעיף 4(א)(1) לחוק:

"אדם שיש לו עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3(א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם – בשם אותה קבוצה;"

36. כלומר, על מנת להיות זכאים להגיש בקשה לאישור תביעה ייצוגית, על המבקש להראות כי עומדת לו עילת תביעה באחד העניינים המנויים בתוספת השניה, וכן כי התביעה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל חברי קבוצת התובעים.

37. וליישום לענייננו, על המבקש להראות כי עומדת למבקשת עילת תביעה כנגד המשיבה, וכי עילת התביעה מעוררת שאלות משותפות של עובדה ומשפט לכלל חברי קבוצת התובעים.

38. בנוגע להוכחת הנזק, חוק תובענות ייצוגיות קובע כי די בהוכחת גרימה של נזק ברמה לכאורית. כאמור בסעיף 4(ב)(1) לחוק:

"בבקשה לאישור שהוגשה בידי אדם כאמור בסעיף קטן 1(א) – די בכך שהמבקש יראה כי לכאורה נגרם לו נזק."

39. התנאים לאישור תביעה ייצוגית מנויים בסעיף 8(א) לחוק, הקובע כי:

8. (א) **בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה:**

- (1) **התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה;**
- (2) **תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין;**
- (3) **קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת; הנתבע לא רשאי לערער או לבקש לערער על החלטה בענין זה;**
- (4) **קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב.**

40. בהתאם להוראות שפורטו לעיל, הרי שהדיון משלב זה יחולק לשני שלבים. **בשלב הראשון**, נראה כי עומדת למבקשת עילת תביעה אישית כנגד המשיבה, וכי נגרם לה לכאורה נזק. **בשלב השני**, נעמוד על התקיימות התנאים לאישור התביעה כייצוגית המנויים בסעיף 8 לחוק.

ב. עילת התביעה מכוח חוק הגנת הצרכן

עילת הטעיה

41. סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן, קובע את הבאות:

"2. **איסור הטעיה**¹

(א) לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל-פה או בכל דרך אחרת – העלול להטעות צרכן בכל עניין מהותי בעסקה (להלן – הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו עניינים אלה כמהותיים לעסקה:

(1) הטיב, המהות, הכמות והסוג של נכס או שירות;

(2) המידה, המשקל, הצורה והמרכיבים של נכס;

¹ ההדגשות, כאן ובכל מקום אחר, אינן במקור אלא אם נאמר אחרת.

42. אחריותה של המשיבה כיצרנית ו/או משווקות ו/או מחזיקה, יחד או לחוד, של שני המוצרים נשוא ההטעיה, קבועה במפורש בסעיף 2(ב) לחוק הגנת הצרכן הקובע כי:

(ב) לא ימכור עוסק, לא ייבא ולא יחזיק לצרכי מסחר נכס שיש בו הטעיה ולא ישתמש בנכס כאמור למתן שירות.

43. לענייננו, הוטעתה המבקשת לרכוש מיץ תפוחים, הנחזים להיות "סחוטים", קרי מיץ שנחזה להיות כמיץ שנשחט מהפרי, שלא עבר כל תהליך פרט לסינון, פסטור, מילוי, וקירור, מילים אחרות מיץ שאינו עשוי מרכז כפי שנכתב על אריזתם, מקום בו הם אינם כאלה, אלא מדובר במיץ המיוצר מרכז. ומכאן שמדובר בהטעיה הנופלת לגדרי סעיף 2(א)(1) ו/או 2(א)(2) לחוק ומכן שחזקה כי מדובר בהטעיה בעניין מהותי (מה שברור גם לולא החזקות).

44. לענייננו, המבקשת הוטעתה לרכוש אריזות "פריגת תפוחים סחוט 2 ליטר" ו" פריגת תפוחים סחוט 400 מ"ל", עת צויין במפורש עליהן, כי הנם מיץ "סחוט", עת בפועל הם אינם כאלה.

45. עוד לענייננו, המבקשת הוטעתה לרכוש אריזות "פריגת תפוחים סחוט 2 ליטר" ו" פריגת תפוחים סחוט 400 מ"ל", עת המשיבה נמנעה כלל מלציין ליד שמם כי הם מיצים ה"עשויים מתרכיז", שכן למצער הם אכן מיצים המיוצרים מתרכיז.

46. לו ידעה המבקשת, כי המוצרים אינם "סחוטים" ודוקא "מיוצרים מרכז", הרי שהיא מעולם לא היתה מסכמה לרכוש את המוצרים, והייתה נמנעת כלל מרכישתם ו/או רוכשת מיצים אחרים. **בנסיבות העניין, היתה המבקשת מעדיפה לקנות מיץ תפוחים מסדרת 100% מיץ, העשויים אף הם מרכז, שעלותם פחותה בהרבה.**

47. המסקנה המתחייבת היא כי המבקשת הוטעתה ע"י המשיבה, הסתמכה על ההטעיה, וכי כתוצאה נגרם לה נזק המוצא ביטוי בקבלת מוצרים השונים מהותית מהאמור על גבי האריזות, מילים אחרות מוצרים, שהיא כלל לא נתכוונה לרכוש. עוד מובן, כי אילו הייתה המשיבה טורחת לסמן כבחובתה, כי המיצים "עשויים מתרכיז", הרי שהמבקשת לא הייתה רוכשת כלל המיצים.

48. נזקיה של המבקשת מודגמים בטבלאות הבאות:

טבלה 1

מוצר	מחיר ממוצע של המוצר	מחיר של אריזת פריגת 100% מיץ 1.5 ליטר	מחיר פריגת 100% מיץ משוקלל ל-2 ליטר	גובה הנזק
פריגת תפוחים סחוט 2 ליטר	23.99 ש"ח	10.99 ש"ח	14.65 ש"ח	9.34 ש"ח

מוצר	מחיר ממוצע של המוצר	מחיר של פחית פריגת 100% מיץ 330 מ"ל	מחיר פריגת 100% מיץ משוקלל ל-0.4 ליטר	גובה הנזק
פריגת תפוחים סחוט 400 מ"ל	9.99 ש"ח	4.99 ש"ח	6.04 ש"ח	3.95 ש"ח

49. למען הזהירות בלבד, מעריכה המבקשת כי היא רכשה לפחות 4 אריזות מכל סוג של מיץ. המבקשת מעמידה אפוא את תביעתה האישית בראש נזק זה על סך של 53.16 ש"ח.

50. בנוסף, סבלה המבקשת מפגיעה באוטונומיה של הרצון, ומרגשות שליליים הנלווים לכך דוגמת עוגמת נפש ורגשות כעס ומרמה. המבקשת, שהינה בעלת מודעות צרכנית גבוהה לצריכת מיצים סחוטים, רכשה את המוצרים במטרה לרכוש מיצים סחוטים, ובפועל הוברר כי רכשה מיצים שאינם סחוטים, אלא דווקא מיצים העשויים מרכז, וזאת בניגוד לכתוב והמוצהר על גבי האריזה.

51. בע"א 1338/97 **תנובה נ' ראבי**, פד נז(1) 672, 682, נאמרו הדברים הבאים בידי כב' השופטת נאור:

כך קבעה באותו עניין כב' השופטת נאור:

הנזק הלא ממוני שהתובע טוען לו מאופיין בתחושת הגועל הנובעת מכך שמדובר בסיליקון, על כל המטען האסוציאטיבי המלווה חומר זה. לדעתי, נזק מסוג זה הוא לכאורה נזק בר-פיצוי. הטעיה בדבר תכולת החלב במקרה זה היא לכאורה בגדר פגיעה באוטונומיה של הפרט. אנו עוסקים במוצר מזון. זכותם של צרכנים היא לקבוע מה יכניסו לפיהם ולגופם וממה יימנעו. מי שרוצה למשל לצרוך רק מזון כשר, ויסתבר לו בדיעבד שהמזון שהוצג תוך הטעיה איננו כזה, יחוש תחושת גועל ופגיעה באוטונומיה שלו. כך יחוש גם מי שצורך רק מזון אורגני, והתברר לו בדיעבד שמזון שפורסם כמזון אורגני איננו כזה. **מי שמבקש לקנות חלב דל שומן דווקא לא יסכין עם כך שימכרו לו תוך הטעיה חלב שבו שיעור השומן גבוה, ולהפך.** בכל המקרים הללו ובמקרים רבים אחרים שניתן להעלות על הדעת, ישנה פגיעה באוטונומיה של הפרט, אף שאין עמה נזק גוף או סכנה ממשית לנזק גוף. לכל צרכן וצרכן העדפות בנוגע למזונותיו, העדפות המבטאות לעתים את האידאולוגיה שהוא מאמין בה כדרך לחיים נכונים או בריאים. אכן, זה שאינו שומר כשרות יוכל לומר לשומר הכשרות: מה קרה אם אכלת מזון שאינו כשר; לא נגרם לך כל נזק. **לא זו השקפתו של מי שמבקש לשמור על כשרות או לאכול רק מזון אורגני או מזון דל שומן.**

וכך קבעה כב' השופטת פרוקצ'יה (בפסקה 13 לפסק-דינה):

"בעניינינו מדובר בהוספת מרכיב לדבר מאכל תוך הפרת חובת התקן הרשמי בלא שהצרכן ידע את דבר קיומו של אותו מרכיב במזון שצרך ובמציאות דברים שבה אותו תוסף מזון איננו מזיק לבריאות. לשאלה באיזו מידה עוגמת נפש של צרכן במצב דברים זה היא בבחינת נזק הנובע ממהלכם הטבעי של הדברים, אין תשובה אחידה אשר קורצה מעור אחד. אכן עשויים להיות מצבים קיצוניים שבהם הטעיה לגבי מרכיבו של מוצר אכילה, גם כשאין בהם נזק בריאותי, עשויה להיות בעלת חשיבות מיוחדת לצרכן

מהיבטים שונים, למשל מבחינה ערכית, מבחינת השקפת עולמו או עקב קיומה של העדפה מוגדרת למוצר בעל מרכיבים מסוימים לצורך השגת תכלית ספיציפית. כך למשל הצגת מוצר אכילה ככשר אף שאינו כשר, או הצגת מזון כמזון אורגני אף שאינו כזה, או הצגת מוצר כדל-שומן בעוד שלמעשה הוא רב-שומן – אלה עשויות במקרים מסוימים להוליד נזק לא ממוני שניתן לומר במידת ודאות כי הוא נגרם באורח טבעי ובמהלכם הרגיל של הדברים כתוצאה ישירה מעוולת הנתבע. בסוג מקרים אלה מצויה בלב הצרכן העדפה ברורה ומוגדרת למוצר בעל אפיון מסוים – בין העדפה שמקורה בערכי דת והשקפת עולם, בין העדפה הנובעת מערכי טבעונות ובין העדפה הבנויה על תכלית לשלוט בהיקף הקלוריות הנצרכות מהמזון, וכיוצא באלה עניינים. פגיעה בהקשרים אלה בזכותו של הצרכן לבחור את המוצר הראוי בעיניו היא פגיעה ממשית בתחום העדפותיו כפרט, ונזקו הכללי מפגיעה זו אינו קשה להוכחה.

קיומה של העדפה מוגדרת וברורה של הצרכן לרכוש מוצר בעל איכויות מוגדרות עשוי לתת בידו כלי לגיטימי לתבוע את נזקו מהמשווק על הפרת חובתו שלא להטעותו לגבי תכונותיו של המוצר הנרכש. עילה מסוג זה עשויה במקרים מתאימים גם להצדיק תובענה ייצוגית אשר את בני קבוצתה, השותפים לתובענה, ניתן להגדיר בלא קושי מיוחד. אולם המקרה שלפנינו הוא שונה, והתשובה לו קשה ומורכבת יותר.

52. עקב ההטעיה, סבלה המבקשת מפגיעה באוטונומיה ונפגמה יכולתו להכריע בדבר הרכב מזונותיה, מה לצרוך וממה להימנע. המבקשת, אשר ביקשה לצרוך מיץ סחוט, רכשה בפועל מיץ העשוי מרכז, וזאת בניגוד למוצרה על גבי אריזות המיצים, ובכך, סבלה המבקשת מפגיעה באוטונומיה.
53. המבקשת מעריכה את הפגיעה באוטונומיה בסך של 100 ₪.

הפרת חובה חקוקה

54. יסודותיה של עוולת הפרת חובה חקוקה מנויים בהוראות סעיף 63 לפקודת הנזיקין, המורה אותנו באופן הבא:

(א) מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק - למעט פקודה זו - והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו.

(ב) לענין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני-אדם בכלל או של בני-אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני.

55. לעוולת הפרת חובה חקוקה חמישה יסודות (ראה ע"א 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש, פ"ד לז(1) 113, בעמ' 139): (א) קיום חובה המוטלת על המזיק מכוח חיקוק (ב) החיקוק נועד לטובתו של הניזוק (ג) המזיק הפר את החובה המוטלת עליו, (ד) ההפרה גרמה לניזוק נזק (ה) הנזק אשר נגרם הוא מסוג הנזקים אליו נתכוון החיקוק.

56. לענייננו, הפרה המשיבה את הוראות סעיפים 2.5.1.2, לתקן ישראלי 52, וכלדלהלן :

1.4.2 מיץ פירות

מיץ המתקבל מסחיטה מכנית של פירות או משחזור של תרכיז מיץ פירות..."

עוד נקבע :

1.5.2 מיון לפי תהליכי ייצור

1.5.2.1 מיץ שנסחט מפרי

1.5.2.2 מיץ מפוסטר ששוחזר מתרכיז מיץ פירות

2.5.1 שם המוצר של מיצי פירות

2.5.1.2

"במיץ פירות ששוחזר מתרכיז (מוצר ממין 1.5.2.2 יסומנו, ככינוי משנה לשם המוצר ולידו, המילים "מיוצר מתרכיז". כינוי משנה זה יסומן באותיות שגודלן 2/3 לפחות מגודל אותיות סימון שם המוצר. מותר לציין לאחר המילה "מתרכיז" גם את שם הפרי או הפירות ששימשו לייצור המוצר".

57. איש לא יחלוק, כי מדובר בסעיפים שנועדו למנוע מכירת מיצים שאינם "סחוטים" ושהנם מיוצרים מתרכיז, ובכך להגן על הצרכן מפני הטעיה, ובכלל זאת על המבקשת. מיותר לציין, כי הנזק אשר נגרם, כתוצאה מהסימון המטעה ומהשם המטעה, נגרם בדיוק בצורה אותה נתכוון המחוקק למנוע.

ה. התקיימות התנאים לאישור התביעה כייצוגית

58. סעיף 8(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי :

9. (א) בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה :

- (1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה ;
- (2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין ;
- (3) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת ; הנתבע לא רשאי לערער או לבקש לערער על החלטה בענין זה ;
- (4) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב.

59. להלן נעמוד על התקיימות תנאים אלו כסדרם.
60. יובהר ראשית, כי בהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות תפקידו של בית המשפט הנכבד הוא להגדיר את קבוצת התובעים, כאמור בסעיף 10(א) לחוק בו מצויין כי "אישר בית המשפט תובענה ייצוגית, יגדיר בהחלטתו את הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה".
61. המבקשת תטען, כי על קבוצת התובעים לכלול את כלל רוכשי אריזות שני המוצרים נשוא ההטעיה ב-7 השנים האחרונות.
62. מראש יצויין כי אין זה בחובתה של המבקשת להעריך במדויק את גודל הקבוצה ואת סכום ההשבה המבוקש לכלל חברי הקבוצה, דבר שניתן יהיה לגלות במדויק רק לאחר חשיפת נתוני השיווק ע"י המשיבה.
63. בהתאם לידוע למבקשת, הרי שבשנת 2005 שוק המיצים והמשקאות הקלים בישראל נאמד בכ-1.5 מיליארד שקל, ומתוכו מגלגל שוק המיצים הסחוטים כ-44.5 מיליון שקל בשנה. על-פי נילסן, קטגוריית המיץ הסחוט מהווה 11% מקטגוריית הלא-מוגזים ו-4% משוק המשקאות, לא כולל בירה. קטגוריית הנקטר מהווה 31% מקטגוריית הלא-מוגזים ו-11% משוק המשקאות ללא בירה.
64. בשנת 2009, נאמד שוק המיצים הסחוטים, בסך של 60 מיליון ₪ בשנה. פריגת תופסת 42% משוק זה.
65. עפ"י הערכה שמרנית, מכרה המשיבה את שני סוגי המיצים ב-1,800,000 ₪ בשנה ובסה"כ ב-12.6 מיליון ₪ ב-7 השנים הקודמות להגשת בקשה זו.
66. בהתאם לטבלאות דלעיל (טבלה 1 וטבלה 2), וכמפורט גם בתוכנית המשפט, הרי שנראה כי הנוק הכלכלי הממוצע הינו בגובה 40% מעלות המוצרים, ומכאן שסכום ההשבה נדרש להיות בגובה 5.04 מיליון ש"ח.
- מצ"ב כתבה מעיתון nrg כנספח "י" לבקשה זו.
- מצ"ב תמצית עבודה בעניין ניתוח שוק המיצים בישראל והתמקדות על חברת פריגת כנספח "יא" לבקשה זו.
- מצ"ב כתבה "ניקוי רעלים באמצעות מיצים טבעיים" כנספח "יב" לבקשה זו.
67. זאת ועוד, בהנחה שמרנית במיוחד כי צרכו את המוצרים כ-50,000 איש אשר נפגעה האוטונומיה שלהם, הרי שעל המשיבה לפצות את חברי הקבוצה בסך 5,000,000 ש"ח בגין הפגיעה באוטונומיה.
68. התנאי הראשון לאישור התביעה הייצוגית הינו כי התובענה מעוררת שאלות משותפות – לכלל חברי הקבוצה – של עובדה ומשפט.

69. לענייננו, איש לא יחלוק כי התובענה מעוררת שאלות רבות המשותפות לכלל חברי הקבוצה, שכן:
- (א) המשיבה הפרה כלפי כלל חברי הקבוצה את הוראות חוק הגנת הצרכן.
- (ב) המשיבה הפרה את חובות הגילוי כלפי כלל חברי הקבוצה.
- (ג) המשיבה הפרה חובות חקוקות שנועדו להגן על הקבוצה מפני הטעיה ברכישת מוצרים אשר לא נתכוונו לרוכשם.
- (ד) לכלל חברי הקבוצה נגרם נזק, בשל רכישתם של המוצרים כשאריותם מכריזה כי הנם "סחוטים", כאשר בפועל הם אינם כאלה.
- (ה) לכלל חברי הקבוצה נגרם נזר, בשל רכישתם של המוצרים כשעל אריותם נמנעה המשיבה מלכתוב כי הם המיצים "עשויים מרכז", עת הם כאלו בפועל.
- (ו) נפגעה האוטונומיה של חברי הקבוצה.
70. התנאי השני הוא כי התובענה הייצוגית היא הדרך ההוגנת והיעילה להכריע בסכסוך בנסיבות העניין.
71. בהקשר זה, מן הראוי לחזור ולציין המטרות שביסוד חוק תובענות ייצוגיות, המפורטות בו בסעיף 1, וכוללות בין השאר את המטרות של **'אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו'**, **'מימוש זכות הגישה לבית המשפט'**, **'מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין'** וכך **'ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות'**.
72. לענייננו, יש באישור התביעה הייצוגית כדי להגשים את המטרות שצוינו לעיל בכללותן.
73. ראשית, יש בהגשת תביעה ייצוגית זו בכדי לתרום משמעותית להרתעת המשיבה – ומעוולים כדוגמתה – מלפגוע בצורה חמורה בציבור במקרים כדוגמת המקרה שהוא תובענה זו.
74. הצורך בהרתעה מתחזק לאור החשיבות שבמניעת התופעה החמורה של אי-התאמה בין שם המוצר והסימון עליו ו/או המנעות מציון ליד שם המוצר, סימונים המחוייבים בהתאם לחוק.
75. שנית, תובענה זו היא הכרחית על מנת לממש את זכאותם לפיצוי של חברי הקבוצה כלפי המשיבה.
76. בסכום התביעה האישית, העומד על מאות בודדות של שקלים, אין די על מנת לתמרץ תובע לפתוח בהליך משפטי מורכב ומסובך כנגד גופים עוצמתיים במיוחד כדוגמת המשיבה, וראה בהקשר זה את הדברים שנאמרו ברע"א 4556/94 **טצת ואח' נג' זילברשץ ואח'**, פ"ד מט (5) 774, בעמ' 784.

77. בנוסף, על מנת להמחיש כי התביעה הינה אכן הדרך היעילה וההוגנת, מציעה המבקשת תכנית לניהול משפט, כאמור בנספח ב-2 המצ"ב לבקשת האישור, שעיקריה הנם 4 שלבים כדלהלן:

- א. שלב ראשון – הכרעה משפטית בסוגיית עילת התביעה של התובעת.
- ב. שלב שני – דרכי כימות הנזק הכולל שנגרם לכלל חברי הקבוצה.
- ג. שלב שלישי – הכרעה בדבר מנגנון הפיצוי.
- ד. שלב רביעי – החלטה על מנגנון הפיצוי לטובת הציבור.

בתוכנית המשפט מפורט בהרחבה כיצד ניתן יהיה לנהל את התובענה לאחר האישור בדרך יעילה והולמת, וכיצד ניתן יהיה לפסוק במסגרתה את הסעדים הראויים, לטובת חברי הקבוצה.

78. לעניין הייצוג ההולם, הרי שהמבקשת הינה בעלת אמצעים כלכליים הנדרשים לשם ניהול ההליך. המבקשת תיוצג ע"י עוה"ד הח"מ, המבטיחים להעמיד לרשות הקבוצה ייצוג משפטי ככל שיידרש על מנת לממש את זכויות החברים בקבוצה כלפי המשיבה.

הח"מ, הינם עו"ד עתירי ניסיון בתחום התובענות הייצוגיות ובפרט בתחום התובענה הייצוגית הצרכנית.

79. לעניין דרישת תום-הלב, הרי שתביעה זו הוגשה בתום-לב בידי המבקשת, אשר נפגעה בצורה קשה ממעשיה של המשיבה, ומעוניינת לזכות בפיצוי המגיע לה, וכן לפעול על מנת להרתיע את המשיבה מפני מעשים דומים בעתיד.

ו. על הסעדים המגיעים לכלל חברי הקבוצה

80. בית המשפט הנכבד מתבקש לאשר למבקש לתבוע בשמם את של חברי הקבוצה את הסעדים המוערכים בשלב זה, כמפורט לעיל, באופן הבא:

השבה של סך של 5.04 מיליון ש"ח.

פיצוי בסך 5 מיליון ש"ח בגין הפגיעה באוטונומיה.

81. בית המשפט הנכבד מופנה לתוכנית המשפט (נספח "ב") בה מפורט בהרחבה:

(א) כיצד ניתן יהיה לכמת **במדויק** את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה לאחר אישור התובענה כייצוגית, תוך הסתייעות בהליכי גילוי מסמכים ובכלים נוספים (ככל שיידרש).

(ב) מדוע מן הראוי בנסיבות העניין לעשות שימוש בסעיף 20(ג) לחוק ולפסוק פיצוי לטובת הציבור (להבדיל מפיצוי אינדוידואלי).

(ג) באיזו דרך ישולמו הכספים ולאילו מטרות ציבוריות ניתן לנתבם.

ז. סיכום

ג. תביעה זו – והבקשה לאשרה כייצוגית – עניינן באחד המבקרים הבוטים ביותר של הטעיה צרכנית הידועים לח"מ, ואחד החמורים שבהם.

ד. מסתבר, כי המשיבה, ייצרה ומכרה משך שנים אחדות, את שני המוצרים "פריגת תפוחים סחוט 2 ליטר", ו"פריגת תפוחים סחוט 400 מ"ל" (להלן, יחדיו: "המוצרים") עת סימנה כל אחד מהמוצרים, כי הנו "סחוט", קרי מיץ שנחזה להיות כמיץ שנשחט מהפרי, שלא עבר כל תהליך פרט לסינון, פסטור, מילוי, וקירור, מילים אחרות מיץ שאינו עשוי מרכז, תוך סימון מטעה, ובניגוד מוחלט לדין, כדבר המלמד לכאורה כי המוצר הנו "סחוט", ותוך שהיא נמנעת מלסמן את המוצר, ככינוי משנה לשם המוצר ולידו את המילים "מיוצר מתרכיז", באותיות שגודלן לפחות 2/3 מגודל אותיות סימון שם המוצר – בה בעת, שבפועל, המיץ אינו מיץ סחוט, אלא דווקא מיץ משוחזר מתרכיז.

ה. עוד מסתבר, כי לפני חודשים בודדים, שינתה המשיבה את אריזת המוצרים, מחקה את הסימון "סחוט", והחלה מוכרת את אותם המוצרים, כשהם ארוזים כמעט באופן מוחלט, באותן אריזות ממש (ללא הסימון "סחוט"), תוך שהיא, גם כעת לאחר השמטת הסימון "סחוט", נמנעת מלסמן את המוצר, ככינוי משנה לשם המוצר ולידו את המילים "מיוצר מתרכיז", באותיות שגודלן לפחות 2/3 מגודל אותיות סימון שם המוצר – בה בעת, שבפועל, המיץ אינו מיץ סחוט, אלא דווקא מיץ משוחזר מתרכיז.

ו. מכל האמור לעיל מתבקש בית המשפט הנכבד:

(א) לאשר למבקש לנהל תובענה כייצוגית בשם של חברי הקבוצה, בהתאם להגדרתה לעיל, ולחייב את המשיבה לשלם לקבוצה סך של 10,040,000 ש"ח.

(ב) להורות על פסיקת גמול מיוחד למבקשת.

(ג) להורות על תשלום שכר טרחת עורך-דין לעורכי-הדין המייצגים באחוזים מתוך הקרן בהתאם לשיקול דעתו של ביהמ"ש הנכבד וכן על תשלום הוצאות משפט.

יוחי גבע, עו"ד

אמיר ישראלי, עו"ד

ב"כ המבקשת